

A SEBORRHOEA, ÉS HATÉKONY KEZELÉSE

Tapasztalatok a DOUXO seborrhoea termékcsalád kipróbálásával kapcsolatban

A faggyúmirigyek a kültakaró fontos alkotórészei, melyek a bőr és a szőrzet vízállóságát és rugalmasságát biztosítják. A faggyúmirigyek működészavara esetén kellemetlen bőrproblémák jelentkezhetnek, melyek mind az állat, mind a gazda életét megkeseríthetik.

A kezeletlen esetekben gyakran súlyos másodlagos tünetek is megmutatkoznak, melyek akár visszafordíthatatlan bőrelváltozások és szervi problémák kialakulásához vezethetnek.

Ezért nagyon fontos a betegséget időben felismerni, és megfelelőképpen gyógykezeltetni.

A SEBORRHOEÁRÓL ÁLTALÁNOSSÁGBAN

A házikedvencek kültakarójának impregnálásáért felelős faggyút a faggyúmirigyek termelik. A faggyúmirigyek túlműködése az ún. **olajos** seborrhoea, alulműködése pedig a **száraz** seborrhoea kialakulásához vezet. Amennyiben a faggyúmirigy problémát kiváltó ok a hámszövet veleszületett fejlődési zavara, **elsődleges** seborrhoeáról beszélünk, ha pedig szerzett, akkor a kórképet **másodlagos** seborrhoeának nevezzük.

Seborrhoeás bőrgyulladás a nyak alján

MIÉRT FONTOS A PONTOS DIAGNÓZIS?

A betegség hátterében tehát néha genetikai ok áll. Ilyenkor az első tünetek már kölyökkorban jelentkeznek, és az állat egész élete folyamán megmutatkoznak. A legtöbb seborrhoeás állatnál azonban a tünetek csak felnőtt korban jelentkeznek, és ezek **hátterében valamely más egészségügyi probléma (például allergia vagy hormonális működészavar) áll.** Ilyenkor nagyon fontos, hogy a seborrhoea tüneti kezelésével egyidejűleg **a kiváltó okot is kezeljük**, így nagyobb az esély arra, hogy a seborrhoeás tünetek nem fognak visszatérni.

MILYEN ÁLLATOKON FORDUL ELŐ?

A kutyák közül a betegség a cocker spánieleknél a leggyakoribb, de gyakran találkozunk vele német juhászkornál és keverékeiknél valamint terriereknél és egyéb kutyafajtáknál is. Macskán viszonylag ritkább, de esetenként előfordulnak bizonyos testtájékokra lokalizálódó formái.

MELYEK A SEBORRHOEÁS KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK?

Kiváltásában szerepe lehet a páras időjárásnak és az immunrendszer működészavarának, máskor valamilyen trauma (pl. vakarás) vagy szezonális változások (pl. allergia), sőt esetenként emocionális tényezők (pl. stressz) is hozzájárulhatnak a kialakulásához. A hajlamosító tényezők között szerepelhetnek még paraziták, gombafertőzések,

hormonális változás vagy hiányos táplálkozás.

MELYEK A SEBORRHOEA FŐBB TÜNETEI?

Az **olajos seborrhoea** esetén a faggyúmirigyek a megszokottnál jóval nagyobb mennyiségű faggyúszerű anyagot juttatnak a bőr felszínére, amely révén a szőr zsíros tapintatúvá válik, és az állat bundája avas vajszagra emlékeztető bűzt áraszt.

A **száraz seborrhoea** esetén épp fordított a helyzet. „Zsírzás nélkül” a kiszáradt bőr hámlani kezd, ezért eleinte korpásodás jelentkezik, melyhez később az intenzív viszketés következtében egyéb tünetek (bőrpír, pörkös elváltozások, stb.) is társulhatnak.

A seborrhoea gyakori tünetei

- Zsíros vagy korpás bunda
- Szőrhullás
- Avas hajszagra emlékeztető bűz
- Bőrpír
- Pörkös elváltozások

HOGYAN ALAKULNAK KI A TÜNETEK?

A tünetek kialakulása, és a kórkép lefolyása alapvetően a seborrhoea típusától (olajos vagy száraz), illetve annak kiváltó okától (veleszületett vagy szerzett) függ. A legtöbb esetben a jól ismert tünetek lassan és fokozatosan alakulnak ki, de esetenként aktív égéssel, hámlással és viszketéssel járó fellobbanások és tünetmentes időszakok váltakozása is előfordul. A tapasztalatok szerint télen és kora tavasszal a tünetek gyakran fellángolnak, de sok esetben semmiféle szezonális nem figyelhető meg.

MI A SEBORRHOEÁS BŐRGYULLADÁS?

A seborrhoeás bőrgyulladás rendszerint a faggyúmirigyekben gazdag bőrterületeken gyulladáskeltő anyagok felszabadulása révén alakul ki. Ilyen

esetekben a fokozott faggyútermelés mellett a bőrgyulladás klasszikus tünetei (bőrpír, viszketés) is jelentkeznek, illetve az öntrauma okozta sebek és pörkös bőrelváltozások sem ritkák.

MI A FÜLSZEGÉLY SEBORRHOEA?

Ritka esetben a fülkagyló peremén „pattanásszerűen kinyomható” zsírdugók keletkeznek a bőrben, illetve a szőrszálak tövében. E kórkép kialakulásánál a faggyúmirigy kivezetőcsövének elzáródása vezet a faggyúdugók kialakulásához. Ez a probléma leggyakrabban tacsokónál jelentkezik, de más kutyafajtákon és macskán sem ismeretlen.

MIVEL LEHET ÖSSZETÉVESZTENI A SEBORRHOEÁT?

Bár a seborrhoea viszonylag jellegzetes tünetek kialakulásával járó állapot, néha mégis nehéz a kórforma egyértelmű diagnosztizálása. Különösen igaz ez azokban az esetekben, amikor egy más kóroktanú bőrprobléma a seborrhoeához hasonló tünetek kialakulását eredményezi.

Így például esetenként a seborrhoeával összetéveszthető tünetek jelentkezhetnek az ekcémánál, az allergiás bőrgyulladás egyes eseteinél (inhallációs allergének okozta allergia, kontakt allergia, esetleg táplálék allergia), a gombás vagy bakteriális fertőzések esetén, valamint egyes gyógyszer-

kiütések és autoimmun bőrbetegségek megnyilvánulásakor.

MIÉRT FONTOS FELISMERNI A SEBORRHOEA TÍPUSÁT?

A seborrhoea típusával azért fontos tisztában lenni, mert a seborrhoea eltérő típusaira más-más gyógykezelést (pl. speciális gyógyszert, vagy spot on készítményt) alkalmazunk. A seborrhoea legtöbb eseténél a Douxo Seborrhoea sampon és spot on készítmény tökéletes megoldást jelent. A legtöbb esetben a faggyúmirigy működészavarával járó tünetek valamilyen más bőrbetegség következtében alakulnak ki. Ilyenkor a seborrhoeás problémák jelentkezését rendszerint nem észlelik fiatal korban, mert azok csupán a viszketés vagy más bőrtünetek későbbi kísérőjelenségeként **másodlagosan** jelentkeznek. Néhány esetben (mint pl. a cocker spánieleknél) a seborrhoea tünetei -veleszületett hámképződési zavar következtében- már egész fiatal korban megnyilvánulhatnak. Ezeknél a kutyáknál az **elsőleges** problémák már 1 éves kor előtt (akár néhány hónapos korban) jelentkeznek, és a testszerte jelentkező bőrtünetek mellett a fülek is gyakran érintettek. A hámszék termelésének és faggyúmirigyek működésének megrendezésére az utóbbi években számos kitűnő gyógyszert és helyileg alkalmazható készítményt fejlesztettek ki, melyek hatékony megoldást jelentenek még a makacs veleszü-

letett seborrhoeás esetek kezelésére is. A hazai tapasztalatok azt mutatják, hogy a phytosphingosint tartalmazó DOUXO korpásodás elleni sampon, spot-on és mikroemulzió mind kutyán, mind macskán kitűnő eszköz a korpás bőr és zsíros szőrzet ápolására.

MILYEN VIZSGÁLATI MÓDSZEREKET ALKALMAZUNK A SEBORRHOEA FELISMERÉSÉRE?

A seborrhoea pontos diagnózisának felállításakor elengedhetetlen a kiváltó **háttérrok tisztázása**, amelynek pontos és szakszerű meghatározása a későbbi terápia irányvonalának kidolgozása céljából is alapvető fontosságú. A kórisme és az esetleges hajlamossító tényezők kiderítése céljából szükséges az alapos kórelőzmény és általános fizikális vizsgálat, valamint kiegészítő vizsgálatok elvégzése is szükséges lehet (citológiai vizsgálat, bőrkaparék mikroszkópos vizsgálata, bőr biopszia).

HOGYAN LEHET A SEBORRHOEÁT HATÉKONYAN KEZELNI?

A legtöbb seborrhoeás állat bőrén másodlagos mikrobiális fertőzés is megfigyelhető, mivel a fokozott mértékben termelődő zsír kedvez a baktériumok és gombák elszaporodásának. Ennek megfelelően a fokozott faggyúmirigy-működés visszaszorítása mellett a seborrhoeás beteget a mikrobák okozta fertőzés ellen is kezelni kell. E célból gyakran hetekig tartó antibiotikum és gombaellenes kezelés is szükséges lehet. A szájon át alkalmazott készítmények mellett – de sok esetben önállóan is – az elváltozások helyi kezelése a legcélravezetőbb. A helyi terápia nem csupán a korpa és a zsír mechanikus eltávolításában segít, hanem a faggyúmirigy-működés meg-

A seborrhoea kezelése

Helyi kezelés	Szisztémás kezelés
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kortikoszteroidok ■ Phytosphingosin ■ Kén 	<ul style="list-style-type: none"> ■ A-vitamin ■ Antibiotikumok ■ Gombaellenes szerek (súlyos, egyéb kezelésre nem reagáló esetekben) ■ Korpázás
<p>+ másodlagos mikrobiális fertőzés esetén bakterium- és gombaellenes szerek helyileg</p>	

rendsabályozása révén a seborrhoea kiváltó okát is megszüntetheti.

A helyi kezelés előtt a jobb hatékonyság érdekében – különösen hosszú és csapzott szőrű ebeknél – célszerű a szőrt lenyírni. Minden esetben a seborrhoea típusának megfelelő készítményt alkalmazzunk. A helyi kezelés legáltalánosabb formája a gyógyszeres fürdetés (pl. DOUXO Seborrhoea samponnal), melyet általában hetente 1-2 alkalommal alkalmazunk, de újabban a faggyúmirigyek működését hatásosan megregulázó hatóanyagot még könnyebben alkalmazható készítmények (pl. spray és rácspegető készítmények) formájában is beszerezhetjük. Ezek (pl. DOUXO Seborrhoea mikroemulzió és DOUXO Seborrhoea spot-on) alkalmazása sokkal praktikusabb mint a fürdetés, mely főleg a téli időszakban meglehetősen nehezen kivitelezhető.

Az alábbiakban a budapesti Rex Állatkórházakban a DOUXO Seborrhoea sampon, mikroemulzió és spot-on készítményekkel alkalmazásával elért eredményekről számolunk be.

A Rex Állatkórházak szakmai tapasztalata a DOUXO Seborrhoea készítményekkel kapcsolatban

A 2012. 02. 15. és 2012.12.15 között végzett tíz hónapos termékpróba során közel 80 seborrhoeás tüneteket mutató ebet és 20 macskát kezeltünk a DOUXO Seborrhoea termékcsalád készítményeivel, valamint hasonló terápiás célú konkurens készítménnyel. A gyógyszerpróba során a kezelt állatok tulajdonosaitól, állatgondozóktól és kutyakozmetikusoktól begyűjtött információk, valamint a kezeléseket különböző fázisaiban végzett kontrollvizsgálatok fényképekkel is igazolt eredménye egybehangzóan azt igazolja, hogy a fenti készítmények gyorsan és ütőképesen kezelik a seborrhoea tüneteit.

Több hasonló célú állatgyógyászati készítmény összehasonlításakor a zsíros, korpás bőr és avas szagú szőrzet ápolására mind kutyán, mind macskán a **DOUXO Seborrhoea spot-on** (a továbbiakban spot-on), a **DOUXO Seborrhoea Sampon** (a továbbiakban sampon) valamint a **DOUXO Seborrhoea mikroemulzió** (a továbbiakban

mikroemulzió) kimagaslóan eredményes készítményeknek bizonyultak.

Mindhárom termék fő hatóanyaga a **phytosphingosin**, így mindhárom termék hasonló hatást eredményez. Mégis mindegyik készítménynek van néhány különlegessége, ami azok önálló alkalmazását indokolja. A tapasztalatunk szerint a legkimagaslóbb eredményeket mégis a három készítmény együttes alkalmazásával értük el.

A sampon kellemes zöld tea illata nem csupán a gazdik, hanem a házi kedvencek tetszését is elnyerte. Érdemes ügyelni arra, hogy a samponos bedörzsölés után legalább 20 percet várjunk az öblítéssel. A gazdik visszajelzései alapján néhány fürdetés után a „legspródebb” kutyaszőr is selymese, rugalmasá válik. Súlyos esetekben (amikor a bunda nagyon zsíros és bűzös) akár 3 naponta is lehet fürdetni az állatot, és a fürdetések közötti időben a mikroemulzió és a spot on készítmény egyidejű alkalmazása javallott.

A mikroemulzió rendszeres használata során már 1-2 hetes alkalmazást követően önállóan is hatékonyan megszüntette az avas vajszagra emlékeztető bűzt, de a sampon egyidejű használatával még hatékonyabbnak bizonyult. A spray használata előtt célszerű a flakont jól felrázni, és kb. 30 cm-es távolságról kezelni az elváltozott területet. Még hosszú szőrzet esetén is elegendő 2-3 fújást alkalmazni (tehát nem átáztatni az adott területet), melyet hetente 2 alkalommal célszerű megismételni kb. 1 hónapon keresztül.

A korpásodás elleni **spot-on** néven közismert DOUXO Seborrhoea spot-on tesztjeink során leginkább a faggyúmirigy túlműködés esetén bizonyította hatékonyságát. Heti egyszer alkalmazva egy hónap alatt még a legmakacsabb seborrhoeás elváltozásokat is látványosan mérsékelte. A helyi kezelés ezzel a készítménnyel még a mikroemulzió spray alkalmazásánál gyorsabb és egyszerűbb. A faggyútermeléssel járó, zsíros-barnás váladékozással kísért (ún. ceruminózis) külső hallójárat gyulladás esetén hihetetlen jó eredményeket értünk el a spot on készítmény hallójáratba csepegtetésével. Ezekben az esetekben a maximális hatás elérése érdekében először

Duoxo fültisztító oldattal megtisztítottuk a hallójáratokat, majd ezt követően hetente 1-szer fél-fél pipettányi oldatot masszíroztunk be mindkét hallójáratba. A testszerte jelentkező bőrszírosodás, korpásodás esetén a spot-on még hatékonyabbnak bizonyult, amikor azt és a sampont 3-4 naponta felváltva használtuk.

A szerek egyidejű alkalmazása során nagyon gyorsan (akár 2 hét alatt) tartós eredményt értünk el, mely révén megelőzhetővé vált a bőr és a szőrzet lokális vagy az egész testfelületre kiterjedő zsíros, korpás elváltozása.

A DOUXO seborrhoea termékek általános jellemzői

(A Rex Állatkórházban végzett vizsgálatok eredménye alapján)

- Karbantartják a bőrfloa egyensúlyát (gátolják a bőr felületén élő baktériumok és gombák kóros elszaporodását)
- Jelentősen csökkentik a faggyútermelést
- Kitűnő rehidratáló hatással bírnak
- Az állatok jól tolerálják a kezelést
- A viszketést látványosan csökkentik
- A bőr kellemetlen (leginkább avas vajszagra emlékeztető) bűzét gyorsan megszüntetik

Összefoglalásul elmondható, hogy a közel 100 állaton elvégzett kipróbálás során a DOUXO Seborrhoea sampon, mikroemulzió és spot-on készítményekkel kapcsolatban rendkívül pozitív tapasztalatokat szereztünk. Mindhárom készítmény praktikus és biztonságosan alkalmazható, az állatok kitűnően tolerálták a kezeléseket, mellékhatást egyetlen esetben sem tapasztaltunk. A szűrőpróbaszerűen végzett mikrobiológiai vizsgálatok igazolták, hogy a készítmények a bőrfloa egyensúlyát karbantartották, és mind a viszketéssel, mind a fokozott faggyútermeléssel járó tüneteket (zsíros bunda, bűz, stb.) határozottan mérsékeltek. Az egyes szerek önálló alkalmazása egyedi előnyt jelent (pl. könnyű és gyors alkalmazhatóság), de azok együttes alkalmazásakor hatásuk összeadódik, így még eredményesebb terápiás lehetőség kínálkozik a kisállatok seborrhoeás tüneteinek kezelésében. Hasonló hatású készítményekkel összevetve mind hatékonyságban, mind ár-érték arányban a DOUXO Seborrhoea sampon, -mikroemulzió és -spot-on az állatorvosi bőrgyógyászati készítmények első választásai közé tartoznak.

Öszeállította: Dr. Király Péter
klinikus szakállatorvos